

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

2533

Vragen van het lid **Van den Hul** (PvdA) aan de Minister voor Basis- en Voortgezet Onderwijs en Media over *de effecten van de corona-crisis op kwetsbare kinderen en kansengelijkheid* (ingezonden 27 maart 2020).

Antwoord van Minister **Slob** (Basis- en Voortgezet Onderwijs en Media) (ontvangen 20 april 2020).

Vraag 1

Deelt u de zorg dat we momenteel nog onvoldoende in beeld hebben hoeveel kinderen zich in kwetsbare (thuis)situaties bevinden? Zo ja, deelt u de stelling dat we alles op alles moeten zetten deze kinderen in beeld te krijgen en te bereiken?

Antwoord 1

Ik deel de zorgen over kinderen in kwetsbare (thuis)situaties, maar ik zie dat gemeenten en scholen momenteel hun uiterste best doen om hen in beeld te krijgen en oplossingen voor hen te realiseren. Ik onderschrijf de stelling dat we alles op alles moeten zetten om deze kinderen in beeld te krijgen en te bereiken.

Vraag 2

Kunt u, naar aanleiding van uw brief van 20 maart jongstleden, nader definiëren wat u verstaat onder kinderen in kwetsbare posities? Welke richtlijn/definitie heeft u gemeenten en scholen meegegeven in de met hen gemaakte afspraken om deze kinderen in beeld te brengen en opvang aan te bieden?

Antwoord 2

De richtlijn die ik heb mee willen geven, staat verwoord in de aangehaalde brief van 20 maart jongstleden. Ik wil daarbij ruimte geven aan gemeenten en aan scholen om te bepalen welke kinderen extra begeleiding nodig hebben. Zij kennen deze kinderen en weten wat nodig is. Globaal gaat het hier om drie groepen:

- kinderen die geen toegang hebben tot onderwijs op afstand, door gebrek aan internetverbinding of apparaten;
- kinderen die om uiteenlopende redenen thuis niet de begeleiding kunnen krijgen bij hun schoolwerk die nodig is; en
- kinderen die thuis geen veilige basis hebben.

Vraag 3

Op welke manier ondersteunt u gemeenten en scholen bij het in beeld krijgen en bereiken van kwetsbare kinderen?

Antwoord 3

Op dit moment zijn de scholen en de gemeenten aan de slag voor deze kinderen. Ik heb hierover nauw contact met de sectorraden en de VNG. Ook de Gelijke Kansen Alliantie heeft veel contact met scholen en gemeenten. Als blijkt dat extra ondersteuning nodig is, dan wordt die zoveel als mogelijk geboden. Samen met de VNG, de PO-Raad en de VO-raad monitoren we of de kwetsbare kinderen in beeld zijn en bereikt worden, wat de resultaten zijn van de afspraken hierover en of er signalen of knelpunten zijn.

Vraag 4

Kunt u nader definiëren wat u verwacht van de opvang van kinderen van ouders in vitale beroepen en kinderen in kwetsbare en niet veilige situaties? Deelt u de mening dat tijdens deze opvang – zo veel als mogelijk – onderwijs moet worden aangeboden aan deze kinderen? Zo ja, kunt u aangeven of dit momenteel daadwerkelijk door leraren wordt gedaan en toelichten hoe u hier toezicht op houdt?

Antwoord 4

Het uitgangspunt is om de noodopvang op de eigen school te organiseren, dit heeft uit pedagogisch oogpunt de voorkeur. Als scholen of kinderopvanginstellingen bijvoorbeeld te weinig personeel hebben om noodopvang te accommoderen, dan kunnen kinderen in overleg met de gemeente, andere scholen en kinderopvangorganisaties elders opgevangen worden. Gemeenten hebben hierin een coördinerende rol. Zij moeten ervoor zorgen dat er voldoende aanbod is voor kinderen van ouders die werkzaam zijn in cruciale beroepen.

Er zijn situaties waarin de noodopvang voor kinderen van ouders met cruciale beroepen plaatsvindt op een kinderopvanginstelling. Op deze noodopvang is opvang geen onderwijs, maar er moet wel voor gezorgd worden dat kinderen kunnen meedoen aan het onderwijs op afstand. Als de noodopvang op een kinderopvanglocatie is, dan is het wenselijk dat kinderen daar ook begeleiding krijgen bij het maken van hun huiswerk, dit zou bijvoorbeeld kunnen door het inzetten van onderwijsassistenten. Het is belangrijk dat de eigen leerkracht nauw betrokken blijft bij het lesprogramma (op afstand) van deze leerlingen, ook als dit op een opvanglocatie gebeurt. Ik heb de Kamer hierover inmiddels ook nader geïnformeerd bij brief van 3 april jongstleden.¹ Samen met SZW, de VNG, de PO-Raad en de brancheverenigingen kinderopvang wordt wekelijks via de coördinatoren van gemeenten gemonitord hoe de noodopvang verloopt. De resultaten worden wekelijks besproken evenals eventuele signalen en knelpunten die bij een van de partijen binnenkomen.

Vraag 5

Bent u bereid aanvragen voor (digitale) hulpmiddelen bij SIVON² ook na de deadline van 26 maart jongstleden in behandeling te nemen? Zo ja, bent u bereid hier duidelijk over te communiceren? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 5

Ja, ik ben bereid om meer aanvragen voor (digitale) hulpmiddelen bij SIVON in behandeling te laten nemen. Ik vind het belangrijk dat alle leerlingen toegang tot onderwijs op afstand hebben. Schoolbesturen hebben in samenwerking met gemeenten en lokale initiatieven in belangrijke mate zelf oplossingen kunnen bieden. Maatschappelijke organisaties als Stichting Leergeld, Nationaal Fonds Kinderhulp en het Jeugdeducatiefonds hebben zich in de afgelopen periode ingezet om leerlingen uit gezinnen met een laag inkomen waar nodig van devices en internettoegang te voorzien. Aanvullend hierop heeft SIVON voor een door OCW beschikbaar gesteld bedrag van

¹ Kamerstuk 35 300, VIII, nr. 153.

² SIVON is een coöperatie van schoolbesturen in het primair en voortgezet onderwijs gericht op een passend aanbod van ict-producten en -diensten voor scholen.

€ 2,5 miljoen circa 6.800 devices voor leerlingen gekocht. Deze apparaten worden verdeeld over de schoolbesturen in het po, vo en mbo. Maar er is nog altijd vraag naar devices in verschillende regio's om leerlingen toegang tot onderwijs op afstand te geven.

Daarom ben ik blij met verschillende initiatieven in de samenleving en van het bedrijfsleven om deze leerlingen te helpen. In het initiatief «allemaal digitaal» slaan de overheid, maatschappelijke organisaties en de ICT-sector de handen ineen om gebruikte laptops in te zamelen, op te knappen en te verdelen over de leerlingen die ze het hardst nodig hebben: <https://www.allemaal-digitaal.nl/>. Ik werk hierin nauw samen met de Minister van BZK in het kader van zijn aanpak op digitale inclusie, en met onder meer de Alliantie Digitaal Samenleven, de branchevereniging NLdigital, NL2025, de sectorraden in het onderwijs, Kennisnet en SIVON.

Op mijn verzoek inventariseert SIVON de aanvullende behoefte bij scholen. Schoolbesturen kunnen hiervoor een (nieuwe) aanvraag indienen op de website van SIVON: <https://www.sivon.nl/laptops-en-tablets-voor-onderwijs-op-afstand/>.

Ook de lokale stichtingen Leergeld en het Jeugdeducatiefonds kunnen een aanvraag doen bij SIVON. Hierover hebben SIVON en deze fondsen afspraken gemaakt. De aanvragen worden door SIVON verbonden met de diverse publieke en private initiatieven om gebruikte devices beschikbaar te stellen in het kader van «allemaal digitaal». Ik monitor de komende periode of hiermee in de behoefte kan worden voorzien.

Vraag 6

Deelt u de zorg dat, hoe hard iedereen ook werkt om kinderen en hun onderwijs zo min mogelijk te laten lijden onder de corona-crisis, deze periode onverkort zal resulteren in grotere kansengelijkheid? Zo ja, kunt u toelichten welke consequenties de corona-crisis op de kansengelijkheid dreigt te hebben en welke mogelijke langere termijn maatregelen daar een antwoord op kunnen zijn? Zo nee, waarom niet en bent u alsnog bereid in kaart te brengen welke mogelijke (lange termijn) effecten deze crisisperiode heeft op de kansengelijkheid?

Antwoord 6

Ja, deze zorg deel ik. Er zullen verschillen ontstaan tussen kinderen, het ene kind zal meer vorderingen maken dan het andere kind. Dat heeft diverse oorzaken. Voor de ene school is het makkelijker om het onderwijs op afstand goed te organiseren dan voor de andere school. Ook zijn er verschillen tussen de mate waarin ouders in staat zijn om kinderen te helpen met schoolwerk. Dit zal betekenen dat sommige kinderen op achterstand komen te staan. Daar moeten we aandacht voor hebben, nu en straks als de scholen weer open gaan. Ik zal u te zijner tijd informeren over de manier waarop we samen met scholen en gemeenten deze kinderen extra onderwijs en begeleiding aan zullen bieden, ook naar aanleiding van advies van de Onderwijsraad dat ik hierover gevraagd heb.